

ҚАРОРИ
ПЛЕНУМИ СУДИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
№5

аз 13 марти соли 2003

шаҳри Душанбе

**Доир ба таҷрибаи судӣ оиди таъин намудани чазо барои маҷмӯи ҷиноятҳо ва аз рӯи
маҷмӯи ҳукмҳо**
*(бо тағйиротҳое, ки бо қарорҳои Пленум аз 23 юни соли 2010, №18 ва аз 23 ноябри соли
2012, №36 ворид карда шудаанд)*

Тарзи дар моддаҳои 67 ва 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишудаи таъини чазо дар мавриди содир кардани маҷмӯи ҷиноятҳо ва аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо ба судҳо имконият медиҳад, ки принсипи фардикунонии чазоро нисбати шахсоне, ки барои содир кардани ду ва зиёда ҷиноятҳо ё ки содир кардани ҷинояти нав то пурра адо намудани мӯҳлати чазои бо ҳукми пештара таъиншуда гунаҳгоранд, пурра амалӣ созанд.

Таҷрибаи судӣ нишон медиҳад, ки судҳо асосан қоидаи татбиқ намудани қонунгузориеро, ки тарзи таъин намудани чазоро барои маҷмӯи ҷиноятҳо ва аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо ба тартиб медароранд, риоя мекунанд.

Дар баробари ин дар фаъолияти баъзе аз судҳо доир ба ин масъала камбудихо ҷой доранд.

Судҳо на ҳама вақт ба дараҷаи кофӣ ба назар мегиранд, ки содир кардани якчанд ҷиноятҳо аз ҷониби шахси ҷудогона аз устувории рафтори зиддиҳукукии онҳо шаҳодат дода, хавфнокии баланди ҷамъиятӣ доштани онро нишон медиҳад.

Баъзе судҳо барои маҷмӯи ҷиноятҳо чазо муайян намуда, хусусият ва дараҷаи хавфнокии ҷамъиятии ҳар як ҷинояти содиршударо, инчунин шахсияти гунаҳгор ва дигар ҳолатҳои қорро ҳаматарафа ба назар намегиранд.

Ҳолатҳои ҷой доранд, ки ба ҷои пурра ё қисман зам намудани чазоҳои барои ҳар як ҷинояти алоҳида таъиншуда беасос тарзи бо роҳи чазои сабуктарро дар бар гирифтани чазои вазнинтар татбиқ карда мешавад.

Дар баъзе мавридҳо судҳо ҳангоми таъини чазо барои содир намудани якчанд ҷиноятҳо аз рӯи моддаҳои мухталиф ба ҷои он ки чазоро дар асоси моддаи 67 қисми 3 КҶ, барои маҷмӯи ҷиноятҳо таъин намоянд, саҳван онро мутобиқи моддаи 68 КҶ аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо таъин менамоянд.

Инчунин дар вақти ба ҳисоб гирифтани қисми адонашудаи чазо бо ҳукми пештара ба ҳатогиҳо роҳ дода мешавад. Ҳолатҳои ҷой доранд, ки қисми адонагардидаи чазои ҳукми пештара ба чазои ҳукми охирин қисман ё пурра зам карда намешавад.

Ҳолатҳои ба назар мерасанд, ки баъзе судҳо ҳангоми таъини чазо барои ҷиноятҳои, ки қабл аз баровардани ҳукми пештара содир карда шудаанд, ба ҳатогӣ роҳ дода, ба ҷои таъин намудани чазо барои маҷмӯи ҷиноятҳо, аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо чазо таъин мекунанд.

Судҳои марҳилаи кассатсионӣ ва назоратӣ бошанд, на ҳама вақт ба дурустии аз тарафи суди марҳилаи аввал татбиқ намудани қонунгузорию марбут ба таъини чазо барои маҷмӯи ҷиноятҳо ва аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо диққати лозимӣ медиҳанд ва на ҳама вақт ҳатогиҳои суди марҳилаи аввалро ошкор ва ислоҳ мекунанд.

Бо мақсади баратараф намудани камбудихои дар таҷрибаи судӣ ҷойдошта ва бо истифода аз моддаи 27 Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон”, Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, -

Қ А Р О Р К А Р Д:

1. Дикқати судҳо ба он нигаронида шавад, ки аниқ иҷро кардани талаботҳои моддаҳои 67 ва 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавриди риояи асосҳои умумии таъин намудани ҷазо яке аз шартҳои муҳими муайян кардани ҷазои қонунӣ, асоснок ва одилона ба шахсоне, ки барои якҷанд ҷиноят гунаҳгоранд ё то адои пурраи ҷазо бо ҳукми пештара ҷинояти нав содир кардаанд, доништа мешавад. Судҳо дар ин маврид онро бояд дар назар дошта бошанд, ки аз тарафи шахс содир гардидани якҷанд ҷиноят, хусусан ҷиноятҳои қасдона, аз хавфнокии баланди ҷамъиятӣ доштани кирдори содиркарда ва шахсияти гунаҳгор шаҳодат медиҳад.

2. Судҳо бояд дар назар дошта бошанд, ки тарзи бо қонун пешбинишудаи таъини ҷазо барои маҷмӯи ҷиноятҳо дар ҳолати банду баст намудани кирдори содиршударо ҳам бо моддаҳои гуногун ва ҳам бо қисмҳои (бандҳои) гуногуни ҳуди ҳамон як моддаи қонуни ҷиноятӣ, ки таркиби ҷинояти алоҳидаро пешбинӣ намуда, санксияи мустақилро дошта бошад, ҳамчунин дар мавриди аз ҷониби шахс содир намудани ҳаракатҳои якхелае, ки якеашон ҳамчун ҷинояти тамомшуда ва дигарашон ҳамчун тайёрий, сӯйқасд ё шарикӣ дар ҷиноят банду баст мегардад, татбиқ карда мешавад.

Тартиби дар моддаи 67 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон ва моддаи 344 КМҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон, муқарраргардидаи таъини ҷазо, ки мувофиқи онҳо суд вазифадор аст барои ҳар як ҷиноят дар алоҳидагӣ ҷазо таъин карда, онро дар ҳукм нишон дода ва пас ҷазои ниҳоиро барои маҷмӯи ҷиноятҳо муайян кунад, барои таъин намудани ҳам ҷазоҳои асосӣ ва ҳам ҷазои иловагӣ дахл дорад.

3. Дар мавриди таъин намудани ҷазо барои маҷмӯи ҷиноятҳо бо роҳи ҷазои сабуктарро дар бар гирифтани ҷазои вазнинтар ё ин ки пурра ё қисман зам кардани ҷазоҳои барои ҷиноятҳои алоҳида таъинкардашуда, судҳо бояд хусусият ва дараҷаи хавфнокии ҷамъиятии ҷиноятҳои содиршуда, мақсад ва ҳадафи ҳар кадоми онҳо, шаклҳои гуноҳ, намуди маҷмӯи (воқеӣ ё идеалӣ), ҳолатҳоеро, ки ҷазоро сабук ё вазнин мекунанд, инчунин маълумотҳо оид ба шахсияти гунаҳгорро ба ҳисоб гиранд. Дар баробари ин бояд дар назар дошт, ки банду бастии дурусти ҳуқуқии кирдори содиршуда ва таъин намудани ҷазои мувофиқ барои ҳар як ҷинояте, ки ба маҷмӯъ дохил мешавад, шартӣ зарурии таъин намудани ҷазои ниҳонии одилона мебошад.

4. Мутобиқи қонун суд ҳақ дорад ҳангоми таъини ҳам намудҳои якхела ва ҳам намудҳои гуногуни ҷазо ба ҷиноятҳои алоҳида, ки ба маҷмӯъ дохил мешаванд, ҷазои ниҳоиро бо роҳи ҷазои сабуктарро дар бар гирифтани ҷазои вазнинтар таъин намояд.

Дар ин маврид бояд дар назар дошт, ки дараҷаи вазнинии намудҳои ҷазо бо пайдарҳамие, ки онҳо дар моддаи 47 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон нишон дода шудаанд, муайян карда мешавад.

5. Пурра ё қисман зам кардани ҷазоҳоро ҳангоми маҷмӯи ҷиноятҳо дар мавриди таъин намудани ҳам ҷазоҳои якхела ва ҳам намудҳои гуногун барои ҷиноятҳои алоҳида татбиқ кардан мумкин аст. Дар ин ҳолат судҳо бояд қоидаи иваз намудани ҷазоҳоро, ки дар моддаи 69 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст, ба роҳбарӣ гиранд. Ҷазои ниҳонӣ бояд аз рӯи намуди ҷазои нисбатан вазнинтар ва дар доираи равониди моддае, ки ҷазои вазнинтарро пешбинӣ кардааст, муайян карда шавад. Дар мавриди қисман зам кардани ҷазоҳо ҷазои ниҳонӣ дар ҳар ҳолат бояд аз рӯи андоза аз ҳар кадом ҷазоҳои бо моддаҳои алоҳида таъиншуда зиёдтар бошад.

6. Мутобиқи талаботи моддаи 67 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми таъин намудани ҷазо барои маҷмӯи ҷиноятҳо, агар маҷмӯи ҷиноятҳо танҳо аз ҷиноятҳои начандон вазнин иборат бошанд, ҷазои ниҳонӣ бо роҳи ҷазои сабуктарро дар бар гирифтани ҷазои вазнинтар ва ё бо роҳи пурра ё қисман зам кардани ҷазоҳо таъин карда мешавад. Дар ин мавридҳо ҷазои ниҳонӣ ҳангоми зам кардани ҷазоҳо набояд аз мӯҳлат ва андозаи болоие, ки барои содир намудани ҷинояти нисбатан вазнинтар аз ҷумлаи ҷиноятҳои содиршуда пешбинӣ гардидааст, сахттар бошад.

Агар ҷиноятҳои ба маҷмӯъ дохилшаванда танҳо аз ҷиноятҳои дараҷаи миёна, вазнин ё махсусан вазнин иборат бошанд, ҷазои ниҳонӣ фақат бо роҳи қисман ё пурра зам кардани ҷазоҳо таъин карда мешавад. Дар ин маврид ҷазои ниҳонӣ дар шакли маҳрум сохтан аз озодӣ набояд аз сӣ сол зиёд бошад.

Агар маҷмӯи ҷиноятҳо аз ҷиноятҳои категорияҳои гуногун: начандон вазнин ва дараҷаи миёна, вазнин ё махсусан вазнин иборат бошанд, дар ин маврид суд метавонад дар вақти таъин намудани ҷазои ниҳойи принципи ҷазои сабуктари барои ҷинояти начандон вазнин таъиншударо дар бар гирифтани ҷазоҳои вазнинтар ва ё тарзи бо роҳи пурра ё қисман зам кардан ҷазоҳои таъиншударо татбиқ кунад. Дар ин маврид ҳам ҷазои ниҳойи дар намуди маҳрум сохтан аз озодӣ набояд аз 30 сол зиёд бошад.

Ҷазои ниҳойи ҷарима аз рӯи маҷмӯи ҷиноятҳо ё маҷмӯи ҳукмҳо барои содир намудани ҷиноятҳои дар қисмҳои 6 ва (ё) 7 моддаи 49-и КҶ пешбинигардида аз панҷ ҳазор нишондиҳанда барои ҳисобҳо, ки дар вақти содир кардани ҷиноят амал мекард, зиёд буда наметавонад.

7. Судҳо бояд ба назар гиранд, ки дар ҳар ҳолати татбиқ намудани қисми 5 моддаи 67 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷазои ниҳойи барои маҷмӯи ҷиноятҳо таъиншуда аз ҷазои бо ҳукми аввала таъиншуда набояд камтар бошад, чунки дар ин ҳолатҳо ҳангоми истифодаи тарзи ҷазои сабуктарро дар бар гирифтани ҷазои вазнинтар ё зам намудани ҷазоҳо суд бояд андозаи ҳамаи ҷазои бо ҳукми аввала таъиншударо ба инобат гирад, на ин ки қисми адонагардидаи онро.

Тартиби дар қисми 5 моддаи 67 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишудаи таъини ҷазо инчунин дар ҳолатҳои татбиқ карда мешавад, ки агар пас аз маҳкум намудани шахс бо шартан татбиқ накардани ҷазо муқаррар карда шавад, ки вай то баровардани ҳукми аввала барои содир кардани дигар ҷиноят низ гунаҳкор мебошад.

8. Ба ҷазои асосии барои маҷмӯи ҷиноятҳо таъиншуда мумкин аст ҷазоҳои иловагӣ ҳамроҳ карда шаванд, ки барои яке аз ҷиноятҳо таъин шудаанд. Ҷазои ниҳойи иловагӣ дар мавриди пурра ё қисман зам кардани ҷазоҳо набояд аз мӯҳлат ё андозаи ҳадди аксаре, ки дар қисми Умумии Кодекси ҷиноятӣ барои ин намуди ҷазо муқаррар гардидааст, зиёд бошад. Ҷазоҳои иловагии намудҳои гуногун, ҳар кадомашон дар алоҳидагӣ мустақилона иҷро карда мешаванд.

Агар маҷмӯи ҷиноятҳо аз категорияҳои гуногуни ҷиноятҳо иборат бошад: начандон вазнин ва дараҷаи миёна, вазнин ё махсусан вазнин, он гоҳ суд ҳангоми таъини ҷазои ниҳойи, барои ҷинояти начандон вазнин метавонад бо роҳи ҷазои сабуктарро дар бар гирифтани ҷазои вазнинтар ва ё бо роҳи пурра ё қисман зам кардани ҷазоҳо таъин намояд. Дар ин ҳолат ҷазои ниҳойи дар намуди маҳрум сохтан аз озодӣ набояд аз 25 сол зиёдтар бошад.

9. Судҳо бояд дар назар дошта бошанд, ки азбаски баровардани ҳукм баъди ба таври ошкоро эълон намудани вай ба анҷом мерасад, тартиби таъин намудани ҷазо аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо, ки дар моддаи 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст, дар ҳолате татбиқ карда мешавад, ки агар маҳкумшуда пас аз эълон намудани ҳукми аввала, вале то адои ҷазои асосӣ ва ҳам ҷазои иловагӣ, ҷинояти нав содир карда бошад.

10. Агар баъди баровардани ҳукм муайян гардад, ки маҳкумшуда барои содир кардани дигар ҷиноятҳо низ гунаҳкор мебошад, ки баъзе аз онҳо то ва дигарашон баъд аз баровардани ҳукм содир карда шудаанд, дар ин ҳолат ҷазо бо ҳукми дуюм бо татбиқи ҳам моддаи 67 ва ҳам моддаи 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон:

аввалан-барои маҷмӯи ҷиноятҳои, ки то баровардани ҳукми аввала содир шудаанд, сипас бо тартиби қисми 5 моддаи 67 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон, баъд аз он барои маҷмӯи ҷиноятҳо, ки баъд аз баровардани ҳукми аввала содир шудаанд ва аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо таъин карда мешавад.

11. Ҳангоми таъин намудани ҷазо аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо ба судҳо лозим аст, ки дар қисми муқаддимавии ҳукм намуд ва қисми адонагардидаи ҷазои бо ҳукми пештара таъиншударо, ки дар асоси моддаи 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд пурра ё қисман ба ҷазои бо ҳукми нав таъиншуда зам карда шавад, муфассал муқаррар намуда, онҳоро аниқ нишон диҳанд. Қисми адонагардидаи ҷазои бо ҳукми пештара таъиншуда инҳо доништа мешаванд:

- қисми воқеии маҳрум сохтан аз озодӣ, ки барои адо кардан дар лаҳзаи дастгиркунӣ ва ба ҳабс гирифтани ӯ барои содир кардани ҷинояти нав, боқӣ мондааст;

- мӯҳлате, ки маҳкумшуда аз адо намудани боқимондаи ҷазои бо ҳукми пештара таъиншуда пеш аз мӯҳлат озод карда шудааст;

- мӯҳлати ҷазои бо ҳукми пештара таъиншуда, ки аз ҷониби суд шартан доништа шудааст;
- мӯҳлати мавқуф гузоштани адои ҷазо, ки ба занҳои ҳомиладор ва занҳои кӯдаки хурдсолдошта таъин карда шудааст.

Дар мавриди таъин намудани ҷазо барои содир кардани ҷинояти нав нисбати шахсе, ки ба тариқи баҳшиши ҷазо мутобиқи моддаҳои 83 КҶ ва 77 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон қисми адонагардидаи ҷазои бо ҳукми пештара таъиншуда ба ҷазои нисбатан сабуктар иваз карда шудааст, ба ҷазои барои ҷинояти нав таъинкардашуда, қисми адонагардидаи ин ҷазои нисбатан сабуктар пурра ё қисман зам карда мешавад.

12. Судҳо бояд дар назар дошта бошанд, ки ҷазои аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо таъиншуда дар ҳар маврид аз рӯи андоза ҷӣ аз ҷазои таъиншуда барои ҷинояти нав содиркарда ва ҷӣ аз қисми адонагардидаи ҷазои бо ҳукми пештара таъиншуда бояд зиёд бошад. Лекин аз мӯҳлати баландтарини барои чунин намуди ҷазо муқарраршуда зиёд буда наметавонад.

Ҷазои ниҳой аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо дар намуди маҳрум сохтан аз озодӣ метавонад аз мӯҳлати баландтарини ҷазое, ки дар Кодекси ҷиноятӣ барои ҷинояти аз рӯи ҳукми охир таъиншуда пешбинӣ шудааст, баландтар бошад, вале на зиёда аз сӣ сол, аммо агар он бо маҳрум сохтан аз озодӣ вобаста набошад, аз мӯҳлат ё андозаи баландтарине, ки дар қисми Умумии Кодекси ҷиноятӣ барои ин намуди ҷазо муқаррар гардидааст, зиёд буда наметавонад.

Ҷазои ниҳоии ҷарима аз рӯи маҷмӯи ҷиноятҳо ё маҷмӯи ҳукмҳо барои содир намудани ҷиноятҳои дар қисмҳои 6 ва (ё) 7 моддаи 49-и КҶ пешбинигардида аз панҷ ҳазор нишондиҳанда барои ҳисобҳо, ки дар вақти содир кардани ҷиноят амал мекард, зиёд буда наметавонад.

13. Мувофиқи мазмуни қисмҳои 1 ва 2 моддаи 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷазои иловагии бо ҳукми пештара таъиншудаи адонагардида ба ҳамин сифат ба ҷазои бо ҳукми нав таъиншудаи ниҳоии асосӣ ҳамроҳ карда мешавад ё ин ки ба чунин намуди ҷазои иловагӣ, дар доираи барои ҳамон намуди ҷазои иловагии муайянкардашуда пурра ё қисман зам карда мешавад. Ҷазоҳои иловагии намудҳои гуногун мустақилона иҷро карда мешаванд.

14. Дар мавриди маҳкум намудани шахс барои ҷиноятҳои давомдор ё дарозмуддат, ки то баровардани ҳукм сар шуда, баъди баровардани ҳукм низ давом ёфтаанду ин шахс маҳкум шуда ҷазоро барои содир кардани дигар ҷиноят адо накардааст, бо ҳукми дуҷум суд бояд ҷазоро аз рӯи қоидаи дар моддаи 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда таъин намояд.

15. Судҳо бояд дар назар дошта бошанд, ки мӯҳлати адо намудани ҷазои ниҳоии мувофиқи қоидаи қисми 5 моддаи 67 ва моддаи 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон таъинкардашуда, аз рӯзи баровардани ҳукми охирин бо ба ҳисоб гирифтани давраи то суд бо парвандаи охирин дар ҳабс ба тариқи чораи пешгирӣ ё дастгиркунӣ нигоҳ доштан, бояд бо ҳисоб гирифта шавад. Ба мӯҳлати ҷазои бо тартиби қисми 5 моддаи 67 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон таъинкардашуда, инчунин ҷазои пурра ё қисман адонагардидаи бо ҳукми аввала таъинкардашуда бояд ба ҳисоб гирифта шавад.

16. Дар мавриди таъин намудани ҷазои қатл барои яке аз ҷиноятҳои, ки ба маҷмӯъ дохил мешавад, ҷазои ниҳоиро ҳамчун истисно бо роҳи ҷазои сабуктарро дар бар гирифтани ҷазои вазнинтар таъин кардан мумкин аст. Ҳамин тариқа, агар бо яке аз ҳукмҳо ҷазои қатл таъин шуда бошад, ҷазо аз рӯи маҷмӯи ҳукмҳо таъин карда мешавад.

17. Судҳои марҳилаҳои кассатсионӣ ва назоратӣ вазифадоранд, ки аз тарафи судҳо иҷро намудани талаботҳои моддаҳои 67 ва 68 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон, риояи принсипи фардикунондани таъини ҷазоро барои ҷиноятҳои алоҳида ва барои маҷмӯи ҷиноятҳо, мувофиқати онҳоро бо хусусият ва дараҷаи хавфкокии ҷамъиятии кирдор ва шахсияти маҳкумшуда ба таври ҷиддӣ санчида бароянд. Дар мавриди ошкор шудани хатогиҳо ва вайронкунии қонун барои бартараф намудан ва пешгирӣ кардан бо роҳи бекор кардан ё тағйир додани қарорҳои нодурусти судӣ ва дар мавридҳои бо қонун пешбинишуда баровардани таъинотҳои (қарорҳои) хусусӣ чораҳо андешанд.

Ба судҳо фаҳмонида шавад, ки таъин намудани ҷазо барои маҷмӯи ҷиноятҳо бе таъин намудани ҷазо барои ҳар як ҷиноят дар алоҳидагӣ ё таъин намудани ҷазо барои ҷиноятҳои ба

мачмӯъ дохилшаванда бе таъин намудани ҷазои ниҳой, инчунин бо ҳукми нав ақаллан қисман зам накардани қисми адонагардидаи ҷазои ба ҳукми пештара таъиншуда, ки ба суд маълум буд, ба шарте, ки андозаи он ҷазои баландтарини барои ин намуди ҷазо пешбинишударо ташкил накунад, нодуруст татбиқ намудани қонуни ҷиноятие дониста мешавад, ки дар асоси талаботи моддаи 372 КМҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон асос барои бекор кардани ҳукм мегардад.

18. Мувофиқи мазмуни қонун суди марҳилаи кассатсионӣ ё назоратӣ метавонад ба ҷои тарзи дар дохили ҷазои вазнинтар монандани ҷазои сабуктар, ки дар ҳукм истифода карда шудааст, қоидаи зам кардани онҳоро татбиқ кунад, ба шарте, ки ин марҳилаҳои судӣ ҷазои барои як ё якчанд ҷиноят таъиншударо сабук мекарда бошанд. Дар ин маврид ҷазои ниҳой аз андозаи ҷазои бо ҳукм таъиншуда бо назардошти тағйиротҳои ба он дохилгардида, набояд зиёд бошад.

Агар суди зинаи аввал дар вақти таъин намудани ҷазо аз рӯи мачмӯи ҳукмҳо дар дохили ҷазои вазнинтар монандани ҷазои сабуктарро нодуруст, бархилофи қонун ё аз сабаби имконнопазир будани зам кардани мӯҳлати адонашудаи ҷазо, татбиқ карда бошад, суди зинаи кассатсионӣ ё назоратӣ дар ҳолати сабук кардани ҷазо бо ҳукми охирин метавонад қисми адонагардидаи ҷазои ҳукми пештараро қисман ё пурра зам кунад, ба шарте ки ҷазои ниҳой, бо назардошти тағйиротҳои ба он аз тарафи зинаҳои судӣ дохилгардида, аз андозаи ҷазои бо ҳукм таъиншуда зиёд нашавад.

19. Ҳангоми банду басти кирдори ҷиноӣ аз як модда ба якчанд моддаи қонуни ҷиноятӣ, ки ҷавобгариро барои ҷинояти сабуктар пешбинӣ кардаанд, дар мавриде, ки ин вазъи маҳкумшударо вазнин намекарда бошад ва ҳуқуқи ўро барои Ҳимоя вайрон намасохта бошад, суди зинаи кассатсионӣ ё назоратӣ масъалаи ҷазоро ҳал карда истода, метавонад қоидаи дар моддаи 67 КҶ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишударо истифода барад. Дар ин маврид ҷазои ниҳой барои мачмӯи ҷиноятҳо набояд аз ҷазои бо ҳукми суди зинаи аввал таъиншуда вазнинтар бошад.

20. Бинобар қабул шудани Қарори мазкур, Қарори Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 июни соли 1992 № 9 «Дар бораи таҷрибаи таъини ҷазо ҳангоми содир намудани чандин ҷиноят ва аз рӯи чандин ҳукмҳо» беътибор дониста шавад.

**Раиси Суди Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

С.Фатҳиллоев

**Котиби Пленум,
Судяи Суди Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

З.Н.Азизов